

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

--Konya şehir merkezinde, Selçuklu İlçesi sınırları içerisindeki Kerkük Caddesi'nde bulunan Zümrüt Apartmanı 02.02.2004 günü 30-40 saniye içinde tamamen çökmüştür.

--**Yıkılan Zümrüt Sitesi** ; Zemin + 9 katlı bir yapıdır. Zemin katı ticari (mağaza), üst katları ise her katta 4 daire olacak şekilde inşa edilmiştir. Binanın **04.08.1994** tarihinde **yapı ruhsatı** alınmış, 1998 yılında iskân ruhsatı alınmadan ikamet başlamış, 1999 yılı Aralık ayında ise **iskân ruhsatı** alınmıştır.

--Binanın çökmesi esnasında ; duvarların ve kolonların ezilmesi sebebiyle bir bölümü zemin seviyesi altına gömülmüş, diğer katlar ise adetâ istif edilir gibi üst üste yığılmıştır.

Kurtarma faaliyetlerinin yürütülmesinde **Teknik müdahaleler**; olağanüstü, insani ve iyi niyetli gayretlere rağmen yetersiz kalmış ve niteliği konusunda ihtilâflar doğmuştur.

--**Endişe verici olan bir diğer husus**; Zümrüt Apartmanı inşaatında ve çöküşünde mevcut olan sorunların önemli bölümünün; gerek Konya'da ve gerek ülkemizin diğer bölgelerinde de mevcut olduğu yolundaki kanı ve bulgulardır. teknik yönden benzeri eksiklikleri bulunan ve ikamet olunmasında sakınca olan binaların; **bir an evvel tespitiyle, takviye dahil olmak üzere alınması gereken tedbirlerin hemen uygulamaya konulması zorunluluğu vardır.**

--**Meydana gelen olay**; hem "Konya'nın özel şartları" ve hem de ülkemizin diğer bölgeleri için "emsal teşkil edecek" özellikler içermesi sebebiyle; çarpıcı özellikler taşımaktadır. Olayın sosyal ve teknik boyutları araştırılarak, alınması gereken yasal ve idari önlemlerin niteliği hakkında rapor hazırlanmalıdır.

--**Bilindiği gibi** ; yapı ve imar denetimi, kamu güvenliği ve birey hayatı için temel bir sorumluluktur. gerek söz konusu olay ve gerek muhtemel olaylar

1. Haluk KOÇ- Samsun Mv.
2. K.Kemal ANADOL- İzmir Mv.
3. Ali TOPUZ- İstanbul Mv.
4. Atilla KART- Konya Mv.
5. Nezir BÜYÜKCENGİZ- Konya Mv.
6. Nuri ÇİLİNGİR- Manisa Mv.
7. Nejat GENCAN- Edirne Mv.
8. Ali DİNÇER- Bursa Mv.
9. Ahmet KÜÇÜK- Çanakkale Mv.
10. Ali OKSAL- Mersin Mv.
11. Sedat UZUNBAY- İzmir Mv.
12. Fikret ÜNLÜ- Karaman Mv.
13. V.Haşim ORAL- Denizli Mv.
14. Ersin ARIOĞLU- İstanbul Mv.
15. Vezir AKDEMİR- İzmir Mv.
16. Muharrem TOPRAK- İzmir Mv.
17. Abdurrezzak ERTEN- İzmir Mv.
18. Mehmet KARTAL- Van Mv.
19. Hüseyin ÖZCAN- Mersin Mv.
20. Turan TÜYSÜZ- Şanlıurfa Mv.
21. Ferit Mevlüt ASLANOĞLU- Malatya Mv.
22. Bihlun TAMAYLIGİL- İstanbul Mv.
23. Kemal KILIÇDAROĞLU- İstanbul Mv.
24. Ali ARSLAN- Muğla Mv.
25. Rasim ÇAKIR- Edirne Mv.
26. Ali Rıza GÜLÇİÇEK- İstanbul Mv.
27. Muharrem DOĞAN- Mardin Mv.
28. Mehmet Sefa SİRMEN- Kocaeli Mv.
29. Ersoy BULUT- Mersin Mv.
30. Tacidar SEYHAN- Adana Mv.
31. Mehmet Ziya YERGÖK- Adana Mv.
32. Mehmet Vedat YÜCESAN- Eskişehir Mv.
33. Mehmet BOZTAŞ- Aydın Mv.
34. İzzet ÇETİN- Kocaeli Mv.
35. Özlem ÇERÇİOĞLU- Aydın Mv.
36. Muharrem İNCE- Yalova Mv.
37. Zeynep Damla GÜREL- İstanbul Mv.
38. Mehmet SEMERCİ- Aydın Mv.
39. Halil TİRYAKİ- Kırıkkale Mv.
40. Nurettin SÖZEN- Sivas Mv.
41. A.İsmet ÇANAKÇI- Ankara Mv.
42. Hasan GÜYÜLDAR- Tunceli Mv.
43. Şevket ARZ- Trabzon Mv.
44. Mehmet Ali ARIKAN- Eskişehir Mv.
45. İlyas Sezai ÖNDER- Samsun Mv.
46. Mevlüt COŞKUNER- Isparta Mv.
47. Ramazan Kerim ÖZKAN- Burdur Mv.
48. Salih GÜN- Kocaeli Mv.
49. Mehmet Mesut ÖZAKCAN- Aydın Mv.

12/107
yönünden gerekli yasal ve idari tedbirlerin alınması ve benzer olayların önlenmesi bakımından Meclis araştırması açılmasını arz ederiz.

Haluk Koç
Samsun Milletvekili
ve 48 Milletvekili

10/169

Gerekçe ;

Bu ve benzeri olaylarda alınması gereken yasal ve idari tedbirler somut olarak tespit edilip, kamu görevlilerinin sorumlulukları açıklığa kavuşturulmalıdır. Kamu görevlilerinin sorumluluğu **birbirlerinin üstlerine atmasını engelleyecek** düzenlemeler yapılmalıdır.

-- hantal bürokrasi,yasal yetersizlikler, meslek örgütlerinin zaafiyeti, cezai müeyyidelerin yetersizliği gibi gerekçelerin ardına sığınmamalıdır. bu tür felâketlerin olmasını engelleyecek alt yapı çalışmalarını hemen hayata geçirilmelidir. Bunun yanında, bu tür felâketlerin her an olabileceği yaklaşımı ve düşüncesiyle, **gerekli teknik müdahaleyi ve kurtarma çalışmalarını yapabilecek teknik yapılanmayı gerçekleştirmelidir.** Böylesine olağanüstü durumlarda gerekli koordinasyon ve organizasyonun-kriz yönetimi hemen devreye girmelidir.

zemin etüdünün, parselasyon veya ada'lar esas alınarak yapılıp-yapılmadığı,

onur 2

Yerel yönetimlerin belirli aşamalarda yapmaları gereken yasal ve idari denetimleri yapıp-yapmadıkları, bu kapsamda kullanılan malzemenin ve işçiliğin uygun olup-olmadığının,

Belediye + İnşaat Şirketi + Kooperatif (fili ilişkiler ve hiyerarşik yapılanmalar şeklinde) ilişkileri içinde; idari ve yasal denetim mekanizmalarının güçsüz ve etkisiz hale getirilip-getirilmediği

iskân ruhsatından sonra statik sisteme müdahale yapıp-yapılmadığı,

taşıyıcı sistemi etkileyecek şekilde, zeminde her hangi bir çökmenin olup-olmadığının(apartman altlarında su kuyularının açılması gibi) tespiti,

-- **4708 sayılı Yapı Denetimi Hakkındaki Yasa** ile getirilmiş olan 4'lü sorumluluğun koordinesini sağlayacak bir düzenlemeye ihtiyaç olup-olmadığı değerlendirilmelidir.

-- **"yapı müteahhitliği"** kavramına somut bir tanımlama ve sınırlama getirilmelidir. Yapı müteahhidi ve fenni sorumlu kavramlarının irtibat ve işbirliği açıklık kazanmalıdır. Yapı müteahhidinin **mutlaka lisans tahsili** yapan bir kişi olması ve bu sorumluluğu üstlenecek kişi veya kurumun, **belirli bir mesleki kariyere ulaşmış olması şartı üzerinde durulmalıdır.**

-- Bu tür sonuçlara yol açan yasa dışı ve sorumsuz eylemlere yönelik olarak cezai müeyyide düzenlemesi üzerinde durulmalı, **TCK.nun 383 ve 455.maddeleri dışında,** artık **"olası kast"** kavramı uygulamaya sokulmalıdır.

--**Konya olayı,;** yerel yönetimlere ilişkin **"yetki ve denetim mekanizmaları"** hiyerarşisini irdelemek için, çok özel ve somut unsurları bünyesinde barındıran özellikler taşımaktadır. Kamu Yönetimi Temel Tasarısında amaçlandığı gibi denetim mekanizmalarından uzak bir şekilde **"yetki devri"** yapıldığı takdirde; nasıl bir kaosu doğacağı gözardı edilmemelidir. **Merkezi idarenin mevcut denetim mekanizmalarına rağmen böylesine felaketlerin doğmuş olması çarpıcı ve düşündürücüdür. Bu sebeple;** denetim ve yetki mekanizmaları arasındaki sınırlar, somut bir şekilde düzenlenmelidir.

anun

10/169

-- Meslek örgütlerinin denetimi artırılmalıdır.

--4708 sayılı yasanın 11.maddesindeki gerekçe ve mantık geçerliliğini kaybetmiştir. ülkenin tümünde uygulanacak düzenlemeler yapılması gereği doğmuştur. Çünkü, ülkemizde maalesef “rant aktarımı ilişkileri” içinde uygulama ve yoğunluk kazanan bir süreç başlamıştır. Bu sebeple, denetim mekanizmalarının ülke genelinde uygulanması ve Yerel Yönetimlerin inisiyatifine bırakılmaması zorunluluğu ortaya çıkmıştır.

--“Deprem bölgesi olma” özelliğine bakılmaksızın belli merkezlerde bu tür olaylarda arama ve kurtarma çalışmalarını yönetecek “teknik ekipler” hemen oluşturulmalı ve bu eğitim öncelikle sağlanmalıdır.

--Ayrıca zorunlu sigorta sistemi oluşturulmalıdır.

--Açıklanan sebeplerle iş bu önerenin hazırlanması ve ivedi olarak görüşülmesi zorunluluğu doğmuştur.

anmm